

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMŲ IR PLANŲ RENGIMAS

Mokymo programa

Vilnius, 2017

Projektas „Viešojo sektoriaus įstaigų darbuotojų kvalifikacijos tobulinimas antikorupcinės aplinkos kūrimo ir korupcijos prevencijos priemonių vykdymo srityse“

Nr. 10.1.2-ESFA-V-916-01-0003

Mokymų programa: Korupcijos prevencijos programų ir planų rengimas

Mokymų programos organizatorius: VšĮ Galimybių plėtra,
Daugėlišio g. 32, Vilnius, el. p. info@galimybipletra.lt, m.t. +370 655 35261

Mokymo programos kodas: P (VT)-17/4

Tobulinimo programos vadovai ir rengėjai

1. Eglė Kavoliūnaitė-Ragauskienė, el. p.: egle.kavoliunaite@gmail.com, tel.: +370 618 30599
2. Tomas Šedbaras, el. p. tomas@sedbaras.lt, tel.: +370 687 59086
3. Jaroslav Dvorak, el. paštas polnet55@gmail.com, tel.: +370 (610) 31 001

Komentarus, pastabas ir siūlymus teikė:

1. Romualdas Gylys, LR Specialiųjų tyrimų tarnybos Korupcijos prevencijos valdybos viršininkas
2. Vidmantas Mečkauskas, LR Specialiųjų tyrimų tarnybos Korupcijos prevencijos valdybos Korupcijos rizikos skyriaus viršininkas
3. Olga Česonienė, LR Specialiųjų tyrimų tarnybos Korupcijos prevencijos valdybos Korupcijos rizikos skyriaus vyresnioji specialistė

Tobulinimo programos apimtis: 8 ak. val.

Tikslinė klausytojų grupė: valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojai, kuriems pavesta rengti korupcijos prevencijos programas, vykdyti jų įgyvendinimo stebėseną.

Dalyvių skaičius grupėje: 17-22

MOKYMO PROGRAMOS APRAŠAS

I. Mokymo programos tikslas

Mokymo programos tikslas – išugdyti gebėjimus planuoti, rengti korupcijos prevencijos programas ir jų įgyvendinimo priemonių planus, suteikti žinių apie korupcijos prevencijos programų ir planų kūrimo būdus ir metodus, supažindinti su programų ir planų rengimo ir įgyvendinimo problemomis.

II. Uždaviniai

1. Atskleisti korupcijos prevencijos programos tikslų, uždavinių ir siekiamų rezultatų nustatymo žingsnius. Susipažinęs su teoriniais ir praktiniais pagrindais, valstybės tarnautojas gebės formuluoti tikslus ir priemones rengiant programas ir planus, vykdyti programos stebėseną.
2. Gilinti žinias apie pagrindinius korupcijos prevencijos programų, planų kūrimo būdus ir metodus, programos efektyvumo vertinimą. Išanalizavęs korupcijos prevencijos programų, planų kūrimo metodus ir vykdymo būdus, valstybės tarnautojas gebės nustatyti ryšį su strateginiu planavimu, organizuoti suinteresuotųjų asmenų diskusiją, sukonstruoti loginį korupcijos prevencijos programos, plano modelį, nustatyti vertinimo kriterijus.
3. Suteikti specialių įgūdžių ir motyvacijos spręsti korupcijos prevencijos programų ir planų rengimo ir įgyvendinimo problemas.

III. Mokymo planas

Eil. Nr.	Dalyko pavadinimas	Dalyko apimtis (ak. val.)	Teorinio darbo apimtis (ak. val.)	Praktinio darbo apimtis (ak. val.)
		8	5,6	2,4
1.	Esamos situacijos analizės atlikimas. Korupcijos prevencijos programų hierarchija Lietuvoje. Aplinkos analizės atlikimas rengiant korupcijos prevencijos programą.	1,5	1	0,5
2.	Programos tikslų, uždavinių, siekiamų rezultatų nustatymas.	1	0,7	0,3
3.	Korupcijos prevencijos priemonių planavimas. Korupcijos prevencijos programos pavyzdinių priemonių analizė. Priemonių plano struktūra.	1	0,7	0,3
4.	Korupcijos prevencijos programų ir planų rengimo ryšys su strateginiu planavimu. Loginis programos modelis.	1,5	1	0,5
5.	Korupcijos prevencijos programų ir planų rengimo būdai ir metodai, jų vykdymas ir įgyvendinimas. Programų stebėseną ir vertinimas.	1,5	1	0,5
6.	Korupcijos prevencijos programų ir planų rengimo ir įgyvendinimo problemos.	0,5	0,3	0,2

7.	Kitos temai aktualios potemės. Politinės valios įtaka korupcijos prevencijos programos rengimui. Komunikacija su žiniasklaida ir programų rengimui reikalingos valstybės tarnautojo kompetencijos.	0,5	0,4	0,1
8.	Baigiamasis testas	0,5		

IV. Teminis planas (visoms mokymų temoms)

1 TEMA. Esamos situacijos analizės atlikimas. Korupcijos prevencijos programų hierarchija Lietuvoje. Aplinkos analizės atlikimas rengiant korupcijos prevencijos programą. (1,5 ak. val.)

Paskaita (1 ak. val.)

Pristatoma nacionalinė, šakinės ir institucinės kovos su korupcija programos. Detaliau nagrinėjamos šakinės korupcijos prevencijos programos. Aptariama korupcijos prevencijos programos struktūra. Nagrinėjamas korupcijos prevencijos programos aplinkos analizės atlikimas, pagrindiniai įrankiai, klausimai, duomenų atrinkimas, duomenų šaltiniai, geroji patirtis. Išdėstomi teoriniai suinteresuotųjų asmenų įtraukimo į programos rengimą aspektai.

Praktika (0,5 ak. val.)

Atliekamas praktinis dalyvių savęs įvertinimo testas apie kompetencijas korupcijos prevencijos planų ir programų rengimo srityje. Atliekama praktinė užduotis, susijusi su suinteresuotųjų asmenų įtraukimą į programos rengimą.

2 TEMA. Programos tikslų, uždavinių, siekiamų rezultatų nustatymas (1 val.)

Paskaita (0,7 ak. val.)

Pristatomi tikslinio valdymo teoriniai aspektai. Pateikiami tikslinio valdymo privalumai ir trūkumai. Aptariama tikslų formulavimo svarba rengiant programas ir planus. Atskleidžiama geroji praktika formuluojant programos tikslus ir uždavinius. Nagrinėjama S.M.A.R.T tikslų formulavimo metodika. Palyginami ir sugretinami santykinai gerai suformuluoti, vidutiniškai suformuluoti ir blogai suformuluoti tikslai.

Praktika (0,3 ak. val.)

Praktinių užduočių pagalba pagerinti dalyvių gebėjimus formuluoti programos tikslus, uždavinius ir siekiamus rezultatus.

3 TEMA. Korupcijos prevencijos priemonių planavimas. Korupcijos prevencijos programos pavyzdinių priemonių analizė. Priemonių plano struktūra. (1 ak. val.)

Paskaita (0,7 ak. val.)

Atskleidžiama korupcijos prevencijos priemonių planavimo svarba. Aptariamos pagrindinės korupcijos prevencijos priemonės. Nagrinėjama šakinių korupcijos prevencijos programos priemonių patirtis. Pateikiama tarptautinė korupcijos prevencijos priemonių geroji patirtis. Nagrinėjamas korupcijos prevencijos programos priemonių planas. Pristatoma korupcijos prevencijos programos priemonių plano struktūra. Aptariami korupcijos prevencijos priemonių plano atskiri struktūros punktai.

Praktika (0,3 ak. val.)

Praktinių užduočių pagalbą pagerinti dalyvių gebėjimus planuoti korupcijos prevencijos priemones.

4 TEMA. Korupcijos prevencijos programų ir planų rengimo ryšys su strateginiu planavimu. Loginis programos modelis. (1,5 ak. val.)

Paskaita (1 ak. val.)

Atskleidžiama korupcijos prevencijos programos loginio modelio svarba. Apžvelgiami *programos teorijos* ir *pokyčių teorijos* loginiai modeliai. Pateikiama korupcijos prevencijos programos sudarymo logika. Nagrinėjami pagrindiniai programos loginio modelio elementai. Analizuojami korupcijos prevencijos programos loginių modelių praktiniai atvejai.

Praktika (0,5 ak. val.)

Iš anksto parengtų užduočių atlikimas grupėse. Grupių darbo rezultatų pristatymas ir apibendrinimas, aptarimas.

5 TEMA. Korupcijos prevencijos programų ir planų programų kūrimo būdai ir metodai, jų vykdymas ir įgyvendinimas. Programų stebėseną ir vertinimas. (1,5 ak. val.)

Paskaita (1 ak. val.)

Pristatoma tarptautinių antikorpucinių organizacijų pozicija nagrinėjama tema. Aptariami korupcijos prevencijos programos teoriniai stebėsenos apibūdinimai, klasifikacijos, tikslai. Nagrinėjama korupcijos prevencijos programos vertinimo kriterijų formulavimo problematika. Pateikiami praktiniai vertinimo kriterijų pavyzdžiai. Išaiškinama geroji vertinimo kriterijų formulavimo praktika. Atkleidžiami teoriniai programos vertinimo pagrindai. Išaiškinama tarptautinė korupcijos prevencijos programų vertinimo geroji patirtis.

Praktika (0,5 ak. val.)

Praktinių užduočių pagalba dalyviai įvertina korupcijos prevencijos programos vertinimo kriterijų tinkamumą. Siekiant įgyti programų vertinimo gebėjimų, atliekama praktinė užduotis dėl kitų nuomonių pripažinimo svarbos.

6 TEMA. Korupcijos prevencijos programų ir planų programų rengimo ir įgyvendinimo problemos (0,5 ak. val.)

Paskaita (0,3 ak. val.)

Apibūdinamos pagrindinės korupcijos prevencijos programų ir planų rengimo ir įgyvendinimo problemos užsienyje ir Lietuvoje.

Praktika (0,2 ak. val.)

Taikomas „minčių lietaus“ metodas siekiant paruošti rekomendacijas išvardytų problemų sprendimui.

7 TEMA. Kitos aktualios potėmės. Politinės valios įtaka korupcijos prevencijos programos rengimui. Komunikacijos su žiniasklaida ir programų rengimui reikalingos valstybės tarnautojo kompetencijos aptarimas. (0,5 ak. val.)

Paskaita (0,4 ak. val.)

Nagrinėjamos kompetencijos, reikalingos korupcijos prevencijos programų ir planų rengimui, įgyvendinimui. Supažindinama su korupcijos prevencijos programų įgyvendinimo tyrimų rezultatais. Aptariami korupcijos prevencijos programų ir planų institucionalizuotos aplinkos/kultūros kūrimo sėkmės veiksniai (politinės valios svarba ir bendravimas su žiniasklaida).

Praktika (0,1 ak. val.)

Apibendrinanti diskusija su dalyviais.

8 TEMA. Baigiamasis testas (0,5 ak. val.)

V. Mokymo metodai

- Paskaitos (teorija, praktiniai pavyzdžiai, užsienio valstybių teorijos ir praktikos apibūdinimas)
- Iš anksto parengtų užduočių atlikimas grupėse ir individualiai
- Minčių lietus
- Diskusijos
- Dalinimasis gerąja praktika
- Atvejo analizė
- Į problemas orientuotas mokymasis
- Testas

VI. Reikalavimai lektoriui

- Ne žemesnis kaip socialinių mokslų srities magistro arba jam prilygintas kvalifikacinis laipsnis;
- Ne mažesnė nei 50 akad. val. mokymų, seminarų, diskusijų, metodinės pagalbos teikimo, renginių vedimo (ar dalyvavimo vedant) patirtis korupcijos prevencijos srityje per pastaruosius 5 metus;
- 3 metų patirtis praktinio arba analitinio, mokslinio darbo patirties korupcijos prevencijos programų ir/ arba planų rengimo srityje arba teikiant konsultacijas, kaip turi būti rengiami korupcijos prevencijos programos ir/ ar planai.

VII. Metodinė medžiaga

1. Mokymų skaidrės.
2. Paskaitos santrauka.
3. Individualios ir grupės užduotys.

VIII. Pagrindinės ir rekomenduojamos literatūros ar šaltinių sąrašas, dokumentų sąrašas ir kt.

1. Kos, D. (2009). Integrity Plan as a Form of a Consistent Integrity Framework, Presentation at OECD Global Forum on Public Governance, Prieiga per Internetą: <http://www.oecd.org/governance/ethics/43263490.pdf>
2. Hoppe, T. (2015). Monitoring and Evaluation of the Implementation of National Anti-Corruption Strategies and Action Plans. Regional Anti-Corruption Initiative. Prieiga per Internetą: http://rai-see.org/wp-content/uploads/2015/05/Methodology_on_Monitoring_2015.pdf
3. Johnsen, J. (2012). Theories of change in anti-corruption work: A tool for programme design and evaluation. *U4 Issue*, 2012(6).
4. Johnsen, J., & Søreide, T. (2013). Methods for learning what works and why in anti-corruption: An introduction to evaluation methods for practitioners. *U4 Issue*, 2013(8).
5. Jungtinių Tautų konvencija prieš korupciją (įsigaliojo 2007-01-20)
6. Knowlton, L. W., & Phillips, C. C. (2012). *The logic model guidebook: Better strategies for great results*. Sage.
7. Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymas 2002.05.28, Nr. IX-904 (Žin. 2002 Nr. 57-2297), 6 str. 3 d.;
8. Lietuvos Respublikos nacionalinė kovos su korupcija 2015-2025 metų programa, 2015.03.10, Nr. XII-1537.
9. Lietuvos Respublikos Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011.05.13 įsakymas Nr. 2-170 Dėl valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijos.

10. Lietuvos Respublikos Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2014 m. balandžio 3 d. įsakymas Nr. 2-100 Dėl Valstybės įstaigos korupcijos prevencijos programos rengimo rekomendacijų patvirtinimo
11. Lietuvos Respublikos Specialiųjų tyrimų tarnyba (2017). Antikorupcinės aplinkos viešajame sektoriuje kūrimo ir įgyvendinimo vadovas. Prieiga per Internetą: http://www.stt.lt/documents/korupcijos_prevencija_2017/AAV_A4_LTversija.pdf
12. LR Vyriausybės nutarimas „Dėl Strateginio planavimo metodikos patvirtinimo“, 2002 m. birželio 6 d. Nr. 827
13. USAID (2015). Practitioners Guide for Anticorruption Programming. Management Systems International. Prieiga per Internetą: http://pdf.usaid.gov/pdf_docs/PA00K7PG.pdf
14. Vedung, E. (2008). Public Policy and Program Evaluation. Transaction Publishers: New Brunswick and London
15. Prieiga per internetą: <https://track.unodc.org/Academia/Documents/GlobalCorruptionBook-FullVersion.pdf>
16. Prieiga per internetą: <https://www.un.org/ruleoflaw/blog/document/the-global-programme-against-corruption-un-anti-corruption-toolkit/>